ningen: »Den hos Liljegren upptagna runan ↑ i inskriftens sista namn finns hvarken på stenen eller i Bautil. ᚠ i samma namn är omisskänlig.»

Om namnet *Halfdan* se E. Wessén, *De nordiska folkstammarna i Beowulf* (1927), s. 46; om *Dan* U 114, *Signiutr* U 47, *Auðgæirr* U 17 samt om *Vibiorn* U 51.

Almgæirr har varit ett mycket sällsynt namn. Detta är hittills det enda belägget från runinskrifterna, men namnet är känt från Sturlunga saga, se E. H. Lind, *Norsk-isländska dopnamn*, sp. 20.

Auðgæirr och *Almgæirr* ge ett exempel på variation; märk också *Dan* och *Halfdan*.

U 749 är huggen av en framstående runristare, troligen Balle.

750. Viggby, Husby-Sjutolfts sn.

Pl. 79.

Litteratur: B 605, L 671, D 1: 56. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 4, bl. 13; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 1, s. 126, Acta Literaria Sveciæ 3 (1730), s. 100 f.; UFT h. 1 (1871), s. 43; S. H. Adlersparre, Omkring Sigurdsstenarna (i: Personhistorisk Tidskrift 18, 1916), s. 8; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 53.

Äldre avbildningar: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta 4 och B 605); Dybeck a. a.

Runstenen står i trädgården till Viggby n:r 1 och 3, 15 m. S om huvudbyggnaden, 4 m. N om Enköpingsvägen. Den andra Viggby-stenen, U 751, står 8 m. åt V.

I *Ransakningarna* finnes följande uppgift, som troligen åsyftar U 750: »På Säfwesta Ängh, säges liggia neder i Jorden een stoor Steen, som förmeenes wara Runesteen, doch weet man om dess beskaffenheet ingen wiss Vnderrättelse.» På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* 4 finnes bläckanteckningen »Wiggeby sudra gärde» (B 605: »Viggeby gård»; L 671: »Vigby gärde»). O. Celsius, som undersökte inskriften den 11 aug. 1725, anger stenens plats vara »Wiggeby gärde på backen». I *Sverikes runurkunder* skriver Dybeck: »Stenen har länge och till år 1850 legat med nedvänd ristning. Några ynglingar företogo sig då att resa honom, i hopp att på stället finna jordgods. — 'Ja, de funno — intet, och detta är ibland icke så litet', mente en för-

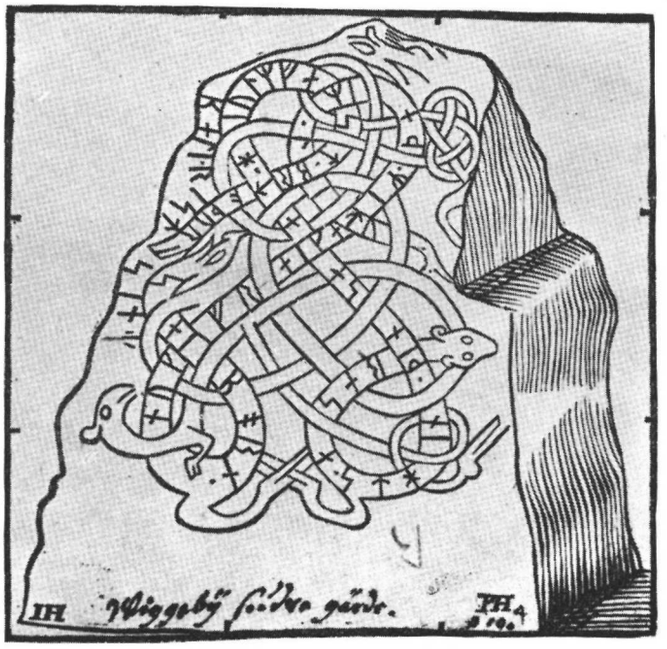

Fig. 181. U 750. Viggby, Husby-Sjutolfts sn. Efter B 605.

slagen äldre man i byn.» Denna stenens ursprungliga plats är utmärkt på Geologiska kartbladet »Sigtuna». U 751 har ursprungligen stått »några famnar» öster om U 750, se Dybeck, a. a. n:r 57. De båda stenarna ha av allt att döma stått på var sin sida av en gammal väg, se U 751. I beskrivningen till Geologiska kartbladet »Sigtuna» (1865) anges platsen för U 750 vara »S. W. om Wiggeby, S. O. om Kullinge». Endast kort tid därefter har stenen, tillsammans med U 751, flyttats upp till Viggby. I *UFT* (1871) meddelas, att stenarna äro uppresta »invid landsvägen på gården vid Vigby».

Blågrå, skiffrig stenart. Höjd 1,73 m., största bredd (nedtill) 1,30 m. Ristningsytan har flera avsatser. Linjerna äro ovanligt djupa och tydliga, vilket förklarar Celsius' ord i F m 60: »Stenens figur ännu heel ny, däraf at han står framstupa, at lufften eij kommer på skrifften, och tempestates, rägn, snö etc.»[1] Ristningslinjerna äro breda och rundade.

Inskrift:

· **saibiorn** · **auk** · **fraikaiʀ** · **þaiʀ** · **litu** ·
5 10 15 20 25

· **raisa** · **sthin** · **þinsa** · **at** · **hiulmfast** · **broþur** · **sin** ·
30 35 40 45 50 55 60

· **bali** · **risti** ·
65 70

Sæbiorn ok Frøygæiʀʀ þæiʀ letu ræisa stæin þennsa at Holmfast, broður sinn. Balli risti.

»Säbjörn och Fröger de läto resa denna sten efter Holmfast, sin broder. Balle ristade.»

Till läsningen: Alla de bevarade runorna äro tydliga. **a**- och **n**-runorna ha dubbelsidiga bst, vilket ej är regel hos Balle. 2 **a** är säkert; mellan 1 **s** och 2 **a** finnes ingen runa. 4 **b** har den för Balle typiska formen. 16 **k** är ej stunget, ej heller 25 **i**. I runan 35 **h** finnes en tydlig **a**-bst och en något svagare, korsande **n**-bst; detta är ett klart exempel på en felristning, som Balle har upptäckt och rättat: han har börjat hugga en **n**-runa men upptäckt felet och rättat runan. Därför är den oriktiga **n**-bst grundare; jfr U 753, r. 19 **n**. 60 **s** har förlorat nedre delarna genom en kantskada. R. 71 **i** är placerad efter 62 **n** i stenens vänstra kant. Anledningen till detta egendomliga förhållande är, att runan icke har fått plats efter 70 **t**; ristaren har tydligen räknat fel på utrymmet. — Hadorph och Helgonius; Sk före 1 **s** är uteglömt, likaså runan 5 **i**, sk efter 11 **k** samt runan 30 **i**. R. 35 läses riktigt som **h**. Sk efter 42 **a** och 59 **r** ha uteglömts, likaså sk före 63 **b**. — Celsius: 5 **i** är förbisett; 17 **ʀ**; 18 **i** är uteglömt; 35 **a**; sk före 63 **b** saknas. Om runan 71 **i** anmärker Celsius, att den har »i kanten bortfallit». Celsius har sålunda icke observerat, att runan, på grund av att det ej har funnits plats efter 70 **t**, har placerats efter 62 **n**. — Dybeck: Sk före 1 **s** är förbisett. 2 **n**; 5 **i** har uteglömts, likaså sk före 12 **f**, runan 30 **i** samt runan 71 **i** och det följande sk. R. 35 **h** uppfattas som **a**. Dybeck har omedelbart efter 70 **t** i stenens kant tyckt sig se övre hälften av en **i**-runa. Någon runa har säkerligen aldrig funnits på denna plats; som ovan har framhållits, har Balle i stället placerat runan 71 **i** efter 62 **n**. Detta har Dybeck icke observerat.

Runföljden 1—8 **saibiorn** har hittills oriktigt lästs **sniborn** och därför också tolkats felaktigt som *Snøybiorn;* se U 559, där den äldre, oriktiga läsningen anföres. Uppenbarligen skall **saibiorn** i stället återge mansnamnet *Sæbiorn*. Om detta namn se U 439.

Om namnet *Frøygæiʀʀ* se U 518; om skrivningen **hiulmfast** och namnet *Holmfastr* se U 705.

[1] På liknande sätt uttalar sig Celsius i *Acta Literaria Sveciæ* (1730): »Qui hunc cippum inspexerit, juraret heri, aut nudius tertius positum; usque adeo nullum vel lapis ipse, vel sculptura ab aevo vitium contraxit. Neque crusta illa tenacissima obductus est, quæ pleraque obsedit monumenta runica, & lectu reddidit difficillima. Nimirum hic lapis a prima, ut apparet, qua erectus fuit, ætate inclinatus, a tempestatum sævitia quodammodo mansit immunis; quæ dictum inducunt muscum, & innumeris perpetuisque divexando injuriis ipsa etiam saxa paulatim dissolvunt, & exedunt.»